

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Informatiebijeenkomst stikstof

[redacted] en [redacted]

3 maart 2020

Overzicht

- Gebiedsgerichte aanpak
- Spoedwet
- Natuurbank
- Beheer en onderhoud
- Kleine tijdelijke deposities
- Ecologische onderbouwing
- Intern / Extern salderen
- ADC toets
- NRM
- AERIUS Calculator
- Update instructie stikstof

Gebiedsgerichte aanpak

- Elk gebied kent zijn eigen knelpunten, oplossingsrichtingen en stakeholders. Daarom geen landelijk beleid, maar een gebiedsgerichte aanpak.
- Provincies voert de regie over de gebiedsgerichte aanpak.
- Rijksoverheid, waaronder RWS, is aangehaakt bij de 12 gebiedstafels waar belangen van stakeholders worden geborgd.
- Wordt gezien als dé oplossing voor een groot aantal knelpunten (legaliseren meldingen, behalen doelen, instellen drempelwaarde, etc) → Verwachtingen zijn daarmee (onrealistisch?) hoog.

Spoedwet aanpak stikstof

- Doel van de wet:
 - vergunningverlening (woning)bouwsector op korte termijn vlot trekken.
 - verslechteringsstoets geschrapt uit de Wet natuurbescherming.
- Spoedwet is op **1 januari 2020** in werking getreden.
- Belangrijkste uitwerking van de wet vindt plaats in de ministeriële regeling.

Ministeriële regeling spoedaanpak stikstof

De ministeriële regeling voorziet in een stikstofregistratiesysteem:

- Inboeken depositie afname bronmaatregelen;
- Afboeken depositie toename projecten.

Reikwijdte:

- Woningbouwprojecten
- **7 MIRT projecten**
 - A1/A28 Knooppunt Hoevelaken
 - A4 Haaglanden – N14
 - A6 Almere Buiten Oost – Lelystad
 - A12/A27 Ring Utrecht
 - A27 Houten – Hooipolder
 - A58 Eindhoven – Tilburg
 - A58 Sint Annabosch – Galder.

Stikstofregistratiesysteem (SSRS)

- Projecten *kunnen* gebruik maken, maar zijn dit niet verplicht.
- Ruimte in de SRSS wordt gebruikt om stikstoftoenames van projecten (geheel of gedeeltelijk) te mitigeren.
- Er kan nooit meer ruimte worden uitgegeven dan beschikbaar is.
- Inwerkingtreding is voorzien op **PM**

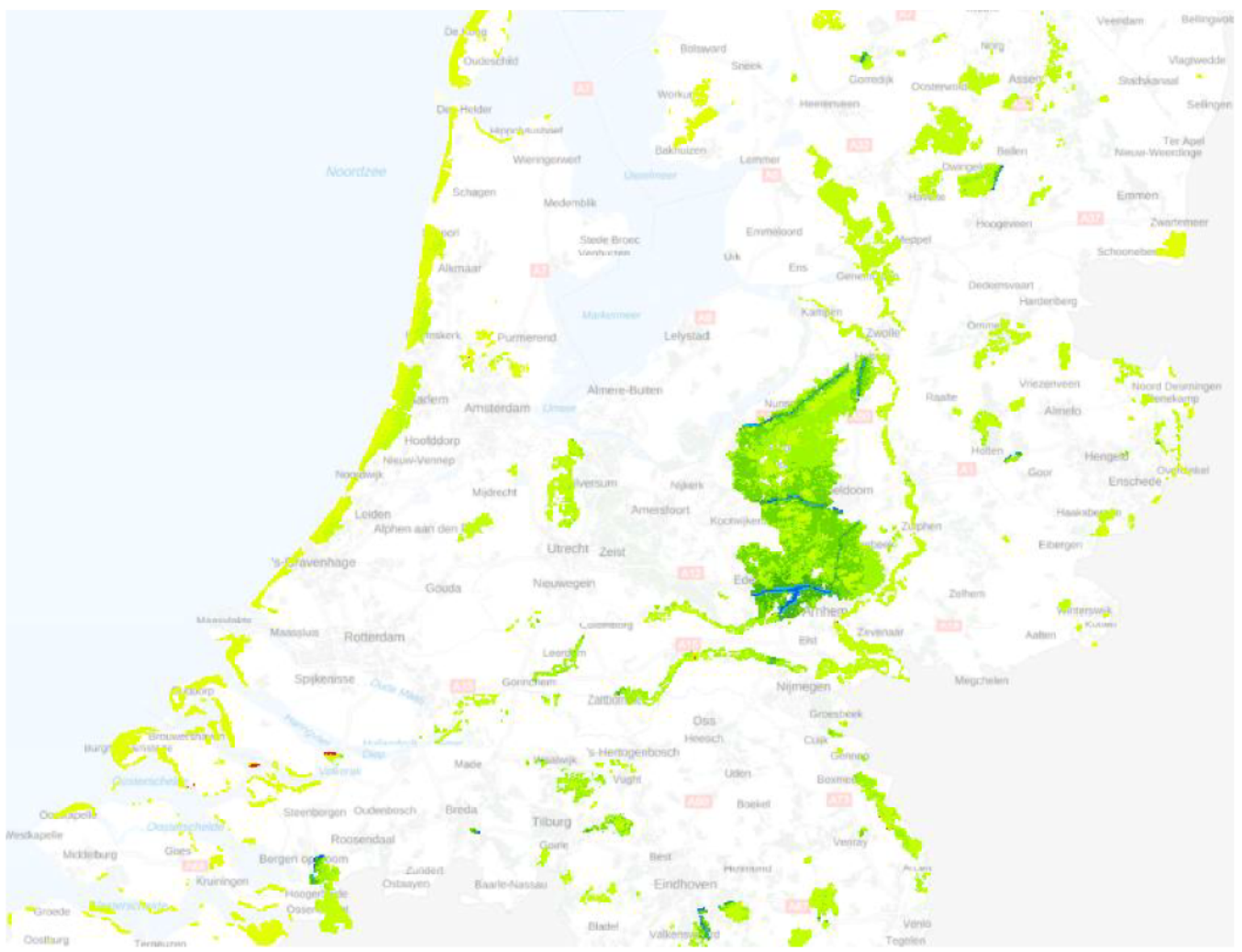
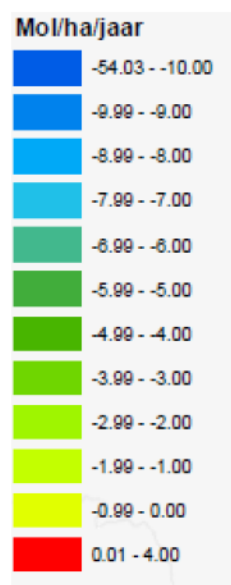
Inhoud stikstofbank - bronmaatregelen

- Snelheidsverlaging op Rijkswegen naar 100km/uur overdag.
 - RWS heeft gegevens aangeleverd om effecten vast te stellen.
 - Berekeningen zijn uitgevoerd door het RIVM.
 - 30% van de ruimte voor natuur, max 70% voor projecten.
 - Verkeersbesluit is genomen, borden worden in het weekend van 16 maart geplaatst.
- Samenstelling voermaatregelen en sanering varkenshouderijen nog niet beschikbaar, loopt via LNV.
- Decentrale overheden mogen extra bronmaatregelen aanleveren.

Depositieruimte snelheidsverlaging

Natuurbank (voorheen Noodwet wegen- en waterveiligheid)

- Voor rijksprojecten met groot openbaar belang (rijksinfra- en waterveiligheid) wordt een natuurbank opgericht.
 - Natuurcompensatie wordt 'op voorraad' uitgevoerd.
- Projecten kunnen **op termijn** voor hun ADC toets gebruik maken van deze bank voor het realiseren van hun compensatieopgave.
- 125 miljoen euro aan maatregelen beschikbaar om de natuurbank te vullen.
- Geen oplossing voor de korte termijn.

Beheer en onderhoud

- **Definitie:** Beheer en Onderhoud. betreft de activiteiten die er op zijn gericht de functie en het prestatieniveau dat aan de functie gesteld wordt van het te beheren/onderhouden object, zoals ontworpen en aangelegd, tijdens de levensduur te behouden.
- **Redeneerlijn** geen Wet natuurbescherming vergunning noodzakelijk.
- **RWS handreiking B&O** wordt thans geactualiseerd.
- Vragen over definitie B&O via Steunpunt Natuur.

Kleine tijdelijke deposities

- Voorstel: Geen vergunningplicht tijdelijke deposities van maximaal 0,05 mol over een periode van 2 jaar bij aanleg* project.
- Dergelijke toenames worden niet meer gebiedsspecifiek in een voortoets/passende beoordeling beoordeeld.
- * inzet van materieel in de aanlegfase; mobiele werktuigen, vrachtverkeer, binnenscheepvaart.

Ecologische onderbouwing

- Projecten kunnen nog steeds in de voortoets en/of passende beoordeling onderbouwen dat een bepaalde toename niet leidt tot significante effecten
- Verschil van mening tussen overheden welke ruimte er voor die onderbouwing is

Permanente deposities: passende beoordeling

IenW-lijn passende beoordeling permanente stikstofeffecten

Er is **geen sprake van significante gevolgen** in de volgende situaties:

- Projecteffect op een locatie waar *geen* sprake is van een (naderende) overschrijding van de KDW; OF
- Projecteffect op een locatie waar *wel* sprake is van een (naderende) overschrijding van de KDW, **maar het habitatype/ leefgebied is in een gunstige staat van instandhouding**; OF
- Projecteffect op een locatie waar *wel* sprake is van een (naderende) overschrijding van de KDW, **maar stikstofdepositie is niet het sturende knelpunt voor de kwaliteit van het habitatype/leefgebied.**

Cumulatie-toets: standaardtekst

- Basisscenario uit Aerius niet langer bruikbaar voor cumulatietoets vanwege de PAS-uitspraak en is op 11 december 2019 ook bevestigd door de Raad van State;
- Graag de standaardtekst (verspreid via juristen/ ecologen) opnemen in de passende beoordeling voor het project;
- Met deze tekst is de cumulatietoets voor stikstof vereenvoudigd, in die zin dat in de passende beoordeling volstaan kan worden met deze passage;
- Werkwijze nog niet getoetst door de Raad van State.

Mitigatie: intern / extern salderen

- **Intern salderen:** afnames en toenames binnen het project worden tegen elkaar weggestreept
 - Bijvoorbeeld landbouwgrond die nodig is voor een wegverbreding en niet meer wordt bemest;
- **Extern salderen** door toenames op hexagoonniveau te mitigeren (voorkomen) door het wegnemen van emissies op locaties buiten het project.
 - Opkopen van een veehouderij/ dierrechten
- **Extern salderen** inzetten als compenserende maatregel. Door het wegnemen van een bron ontstaat een vermindering van depositie op habitats buiten het onderzoeksgebied

Extern salderen

- Beleidsregels door provincies opgesteld
 - Gelden in principe niet voor IenW
 - Gaat uit van de gerealiseerde capaciteit (omvang van de stal) en niet de feitelijke capaciteit (aantal dieren aanwezig)
 - 30% wordt afgeroomd tbv natuur
- Aanzienlijk eenvoudiger te onderbouwen dan een ADC toets, juridisch minder risicovol.
- Verkrijgen van rechten een uitdaging:
 - Vraag is enorm, aanbod beperkt;
 - Inzetten van dergelijke rechten kan nodig zijn voor behalen natuurdoelstellingen en is daarmee niet beschikbaar als mitigatie;
 - Of is onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak van de provincies en is daarmee niet beschikbaar als mitigatie.

ADC-toets

- Significante effecten welke niet kunnen worden gemitigeerd moeten worden geCompenseerd.
- Onderbouwen dat er geen Alternatieven zijn en sprake is van een Dwingende reden van openbaar belang
 - Bij toenames op prioritair habitat en geen belang veiligheid of volksgezondheid dient vooraf advies aan Europese Cie te worden gevraagd
- IenW hanteert:
 - Maasvlakte 2 model: minimale berekende toenames op groot oppervlak wordt vertaald naar oppervlak wat daadwerkelijk wordt vernietigd, dit wordt vervolgens gecompenseerd.
 - Kwaliteitsverbetering bijvoorbeeld grondwaterscherp.

ADC toets - 2

Europese Cie gesprek 7 februari

- Veel interesse in Nederlandse aanpak ADC toetsen stikstofdepositie.
- Willen vooraf betrokken worden bij alle procedures met toenames op prioritair habitat (ongeacht de D) – is niet wettelijk verplicht.
- Kritisch op onderbouwen dwingende reden veiligheid.
- Tbv adviesprocedure wil men zo vroeg mogelijk worden betrokken om frustratie en vertraging te voorkomen
 - Bijvoorbeeld wanneer VKA bekend is.
- Men ziet de ADC toets als uitzonderlijke procedure en niet als oplossing voor het stikstofprobleem → Er dient een structurele oplossing te komen.

NRM 2019+ en NRM 2020

- NRM2019+ is tussenversie NRM-model inclusief netwerkeffecten (voor zover de wegen opgenomen zijn in het NRM) nav snelheidsverlaging;
- NRM2020 (snelheidsverlaging + nieuw beleid): verwacht per 1 april;
- Wanneer dit model beschikbaar is vervalt de toepassing van NRM2019+ voor gevoeligheidsanalyses.

Overstappen op NRM2019+/2020?

1. Projecten die gebruik maken van het SSRS moeten **altijd (dus bij OTB en TB)** depositieberekeningen doen o.b.v. laatst beschikbare versie NRM;

Overstappen op NRM2019+/2020?

2. Projecten die geen gebruik maken van het SSRS kunnen **bij OTB** (let op: bij TB altijd nieuwste NRM) een ouder NRM hanteren, mits op basis van het meest recente NRM wordt aangetoond dat:

- Het projecteffect o.b.v. het oude NRM **groter is** dan het projecteffect bepaald met het nieuwe NRM, of
- Het projecteffect **niet wezenlijk afwijkt en het TB o.b.v. het nieuwe NRM nog uitvoerbaar** is voor het aspect stikstofdepositie:
 - Door eventuele wijziging van het onderzoeksgebied worden geen nieuwe habitattypen of Natura 2000-gebieden geraakt;
 - De conclusies van de passende beoordeling wijzigingen niet;
 - Het nieuwe NRM leidt niet tot wijziging van te treffen maatregelen (bv berekende compensatieopgave volstaat nog steeds, externe salderings-maatregel volstaat nog steeds).

Belangrijke aandachtspunten:

- Het is met NRM2019+ niet mogelijk om het projecteffect in beeld te brengen;
- Bij een OTB vasthouden aan een oudere NRM-versie voor het stikstofdepositieonderzoek kan alleen op basis van een goede onderbouwing en na expliciet akkoord van DGMO/Programmering Rijkswegen.

AERIUS - 1

AERIUS[®] CALCULATOR

Update Calculator:

- Calculator 2019.A:
 - Oplossen beperkingen toepassingsbereik 2019.0 (invloed gebouwen en verticale uittreesnelheid)
 - Nieuwe versie kan leiden tot iets andere uitkomsten voor bronnen met warmte inhoudt (voor RWS betreft dit m.n. scheepvaart)
- Calculator 2020:
 - volledige update met o.a. nieuwe emissiefactoren, habitatkartering, achtergronddepositie
 - Wél invloed op RWS-projecten
 - Onduidelijk wanneer deze beschikbaar komt

AERIUS - 2

- Bevat de wijzigingen van het (ontwerp-)Veegbesluit. Deze wordt (voorlopig) niet vastgesteld en valt daarmee buiten de ecologische beoordeling.
- Veel aandacht voor maximale rekenafstand wegen 5km;
- Voor overige bronnen rekent Aerius tot 0,005 mol/ha/jr, kent geen beperking in afstand.
- Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof ingesteld
 - O.a. of er een afstand is te bepalen waar effecten niet meer aan de bron zijn te relateren.

Update instructie stikstof

- Laatste versie (1.1) is van oktober 2019
- Ontwikkelingen gaan dusdanig snel dat kader niet in alle gevallen een actueel beeld schetst van de huidige afspraken:
 - IenW-lijn permanente effecten
 - Standaardtekst cumulatietoets
 - 0,05 lijn voor tijdelijke toenames
- Bij twijfel steunpunt natuur inschakelen
- April 2020 update 1.2 beschikbaar

Vragen?